Maa- ja metsätalousvaliokunta

Torstai 9.11.2023 klo 10.00—11.20

Läsnä
puheenjohtaja Jenna Simula ps
varapuheenjohtaja Anne Kalmari kesk
jäsen Markku Eestilä kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12) (7, 9 osittain)
jäsen Tiina Elo vihr
jäsen Ritva Elomaa ps
jäsen Veronika Honkasalo vas
jäsen Laura Huhtasaari ps (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12)
jäsen Janne Jukkola kok
jäsen Antti Kangas ps
jäsen Teemu Kinnari kok
jäsen Milla Lahdenperä kok (6 osittain)
jäsen Anders Norrback r
jäsen Piritta Rantanen sd
jäsen Timo Suhonen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Paula Werning sd
jäsen Eerikki Viljanen kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osin)
jäsen Peter Östman kd (1, 2, 3, 4, 5, 6)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Susanna Paakkola
valiokuntaneuvos Tuire Taina

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 15 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin ja direktiivin 2008/99/EY korvaamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 14/2022 vp

Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 34/2023 vp
Liiteasiakirja Ympäristörikosdirektiiviehdotus; perusmuistio (U-jatkokirje) (UJ 34/2023 vp, perusmuistio)

Valmis
5.1

Maa- ja metsätalousvaliokuntaan on saapunut tiedoksi jatkokirjelmä UJ 34/2023 vp.

Valiokunta merkitsi asian tiedoksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisiosta - Vahvat, verkottuneet, selviytymiskykyiset ja vauraat maaseutualueet

Valtioneuvoston E-selvitys E 95/2021 vp

Valtioneuvoston E-jatkokirjelmä EJ 5/2023 vp
Liiteasiakirja EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisio – vahvat, verkottuneet, selviytymiskykyiset ja vauraat maaseutualueet - luonnos neuv (EJ 5/2023 vp, perusmuistio)

Maa- ja metsätalousvaliokuntaan on saapunut tiedoksi jatkokirjelmä EJ 5/2023 vp.

Valiokunta merkitsi asian tiedoksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta (jätepuitedirektiivin muutos)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 67/2023 vp

Asia on saapunut maa- ja metsätalousvaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultaviksi: ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, Luonnonvarakeskus, Elintarviketeollisuusliitto ry, Päivittäistavarakauppa ry, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry. Pyydetään kirjallinen lausunto: Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC ry, Kuluttajaliitto ry, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra, Kierrätysteollisuus ry.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024

Hallituksen esitys HE 41/2023 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024 A 6
Eriävä mielipide Kesk_1.pdf B 6
Eriävä mielipide Sdp_2.pdf C 6
Eriävä mielipide Vas_3.pdf D 6
Eriävä mielipide Vihr_4.pdf E 6

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisen käsittelyn aluksi perustelujen 9. kappaleen ensimmäisestä virkkeestä poistettiin sana ”*jopa*”.

22. kappale muutettiin seuraavasti:

Valiokunta pitää tärkeänä hallitusohjelman *kirjauksia koskien suurpetoja*. Niiden mukaan suurpetopolitiikkaa on hoidettava tavalla, joka huomioi myös sosiaalisen kestokyvyn, *ja suurpetojen kannanhoidollinen metsästys on turvattava lainsäädännöllä*. Kannanhoidollinen metsästys on tärkeä osa tehokasta ja kattavaa keinovalikoimaa suurpetojen aiheuttamien vahinkojen ehkäisemiseksi, j*a siksi sen käynnistäminen mahdollisimman nopeasti ja vuosittainen jatkuminen on välttämätöntä, koska muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole*. Erityisesti suden kannanhoidollinen metsästys ja suden maataloudelle aiheuttamat välittömät ja välilliset vahingot ovat tänäkin syksynä herättäneet laajaa keskustelua. Valiokunta toteaa, että suden aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemiseksi eri puolilla maata on rakennettu laajasti petoaitoja, minkä lisäksi kotieläimiä pyritään suojaamaan rajoittamalla niiden laidunnusta tai ulkona pitoa, lisäämällä valvontaa pihoilla ja eläinsuojien läheisyydessä sekä käyttämällä laumanvartijakoiria. *Nämä keinot ovat kuitenkin riittämättömiä, eivätkä yksinään turvaa elinkeinon harjoittamista ja laidunnuksen jatkumista*. Laidunnuksen ja eläinten ulkona pidon rajoittaminen aiheuttaa merkittäviä ongelmia sekä eläinten hyvinvoinnin että luonnonsuojelun näkökulmasta, sillä perinnebiotooppien suojelu maataloudessa osana maatalouden ympäristöohjelmaa edellyttää käytännössä laidunnusta. Valiokunta korostaa, että kestävän suurpetopolitiikan tueksi tarvitaan tutkittua, *ajantasaista ja avointa* tietoa suurpetokantojen *määristä ja reviireistä*. Riittävän ja luotettavan tietopohjan varmistamiseksi muun ohella susilaskennat ja Luonnonvarakeskuksen DNA-näytteiden analysointi tulee turvata. *Niin ikään valiokunta korostaa, että pihapiireissä liikkuvien ja vahinkoja sekä vaaraa aiheuttavien suurpetojen poistaminen tulee olla mahdollisimman joustavaa ja nopeaa. Valiokunta tulee myöhemmin esittämään vähimmäismäärän kullekin suurpedolle kannanhoidollisen metsästyksen turvaamiseksi*.

Jatkettaessa yksityiskohtaista käsittelyä ed. Kalmari ed. Viljasen kannattamana ehdotti, että lausuntoluonnos saisi eriävästä mielipiteestä B 6 ilmenevän sisällön.

Ehdotuksesta äänestettiin. Äänin 09—2, 5 tyhjää lausuntoluonnos hyväksyttiin käsittelyn pohjaksi.

Seuraavaksi ed. Rantanen ed. Werningin kannattamana ehdotti, että lausuntoluonnos saisi eriävästä mielipiteestä C 6 ilmenevän sisällön.

Ehdotuksesta äänestettiin. Äänin 10—3, 4 tyhjää, lausuntoluonnos hyväksyttiin käsittelyn pohjaksi.

Seuraavaksi ed. Honkasalo ehdotti, että lausuntoluonnos saisi eriävästä mielipiteestä D 6 ilmenevän sisällön. Ehdotus ei saanut kannatusta.

Viimeiseksi ed. Elo ehdotti, että lausuntoluonnos saisi eriävästä mielipiteestä E 6 ilmenevän sisällön. Ehdotus ei saanut kannatusta.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: Kesk. 1, sdp 2, vas 3, vihr. 4

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maaperän seurannasta ja kestokyvystä (maaperän seurantaa koskeva laki)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 57/2023 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle päästökauppalaiksi sekä laiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 2 ja 33 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 71/2023 vp

Asiantuntijalausunto HE 71/2023 vp MmV 09.11.2023 Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC ry Asiantuntijalausunto A 8

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC ry, liite

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuntoa:
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 72/2023 vp

Asiantuntijalausunto HE 72/2023 vp MmV 09.11.2023 Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC ry Asiantuntijalausunto A 9
Asiantuntijalausunto HE 72/2023 vp MmV 09.11.2023 Suomen luonnonsuojeluliitto ry Asiantuntijalausunto B 9
Asiantuntijalausunto HE 72/2023 vp MmV 09.11.2023 Suomen Vesilaitosyhdistys ry Asiantuntijalausunto C 9

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC ry, liite
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry, liite
- Suomen Vesilaitosyhdistys ry, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain 79 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 49/2023 vp

Vastine HE 49/2023 vp MmV 08.11.2023 maa- ja metsätalousministeriö Asiantuntijalausunto A 10

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- maa- ja metsätalousministeriö, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

11. Muut asiat

-"Maaseutuvaikutusten arviointi osana lainsäädäntötyötä" -seminaari keskiviikkona 15.11.2023 klo 8.30-14.00, Pikkuparlamentin auditorio

-valiokunnan opinto- ja tutustumismatka Brasiliaan, lähtö la 20.4. - paluu su 28.4.2024

Delegaatio: ps 2, kok 2, sdp 2, kesk. 1, vihr. 1, kd 1, rkp 1, vas 1.

Merkittiin.

12. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 10.11.2023 klo 9.00 (etäkokous).

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Tuire Taina